

забезпеченню законного направлення та використання бюджетних коштів і запобіганню їх нецільового використання.

Список використаних джерел:

1. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Положення про Державну казначейську службу України» від 15 квітня 2015 р. № 315.
2. Хмельков А. В. Державний фінансовий контроль : навч. посіб. / А. В. Хмельков ; М-во освіти і науки України, Харків. нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна. – Харків : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2013. – 547 с.
3. Петришина Н. С. Особливості проведення попереднього контролю державним казначейством. // Стан і проблеми трансформації фінансів та економіки регіонів у перехідний період. – Хмельницький, 2003. – С. 106-108.

Шинкарюк А.О.

студент,

Науковий керівник: Філімонова О.Б.

кандидат економічних наук, старший викладач,

Чорноморський національний університет імені Петра Могили

СУТНІСТЬ СОЦІАЛЬНОГО ПРОЕКТУ ТА ОСОБЛИВОСТІ ЙОГО ФІНАНСУВАННЯ

Проблемою задоволення споживчого попиту займається бізнес. Проблемою задоволення соціальних потреб, по суті, мусить займатися держава, оскільки соціальний захист населення є однією з її функцій. Проте, у зв'язку з недосконалістю виконання покладених на неї функцій існує потреба у пошуку нового методу вирішення питань соціально незахищених верств населення, або стимуляцію розвитку освітніх, наукових, спортивних та культурних цінностей суспільства.

У зв'язку з трансформацією економіки виникає інша форма задоволення потреби – соціальні проекти. Головна їх відмінність від інвестиційних – це соціальна орієнтація у плані мети створення, та відсутність самофінансування у сфері фондоутворення та підтримання діяльності, хоча комерційна складова може бути присутня.

Соціальний проект являє собою різновид свідомої інноваційної діяльності. У великих соціальних проектах багато схожого з соціальними реформами: вони також схильні до перегляду, скасування або ревізії в силу обставин, які пов'язані з особливостями функціонування вищих рівнів влади. Мікро і малі проекти зачіпають інтереси невеликих груп людей, наближені до повсякденних проблем і менше залежать від

загальнополітичної ситуації. Саме на таких проектах добре видно суб'єктна орієнтація соціального проектування, яка проявляється в тому, що цілі, завдання, зміст соціального проекту несуть на собі риси ціннісно-нормативної системи ініціатора проекту [1, с. 67]. Основною кінцевою стратегічною метою соціального проекту є створення оптимальної спільної організації колективних відносин з урахуванням об'єктивних умов життєдіяльності різних соціальних груп.

Суб'єктом соціального проектування різні носії управлінської діяльності, як окремо взяті особи, так і організації, трудові колективи, соціальні інститути тощо, що ставлять своєю метою організоване, цілеспрямоване перетворення соціальної дійсності. Необхідна риса суб'єкта проектування – його соціальна активність, безпосередня участь в процесі проектування. Об'єктом соціального проектування називають системи, процеси організації соціальних зв'язків, взаємодій, включених у проектну діяльність, що піддаються впливу суб'єктів проектування і виступають підставою для цього впливу.

Соціальні проекти найбільш невизначені. В основу соціального проектування мають бути закладені такі параметри: суперечливість соціального об'єкту; багатовекторність розвитку соціального об'єкту; множинність факторів його буття; суб'єктивні складові формування соціального очікування та прогнозу; фактори, що визначають різні критерії оцінки соціального об'єкту [2, с. 33].

Питання фінансового забезпечення реалізації проекту повстає дуже гостро за умов перехідної економіки, оскільки практично держава ще «не доросла» до рівня розвитку соціально-орієнтованих країн.

Важлива частина соціального проекту – складання бюджету та пошук коштів на реалізацію. Фінансове обґрунтування проекту має містити базові розрахунки необхідних коштів, фіксувати їх джерела. При цьому необхідно визначитися чи буде виплачуватися заробітна платня (керівнику, бухгалтеру, виконавцям, залученим спеціалістам тощо), чи проект буде реалізовано на волонтерських засадах. Необхідно з'ясувати чи потребуватимуться кошти на оплату приміщення, користування телефоном, комунальними послугами, електронною поштою; яке обладнання необхідне для вирішення завдань проекту; які кошти треба витратити на видання друкованих матеріалів, проведення семінарів, тренінгів, навчання тощо. Тобто кожен вид діяльності в межах проекту має бути обрахований і відповідати реальним цінам [3, с. 76].

Пономаренко О. В. у своєму дослідженні виокремлює такі джерела, серед яких основними є ресурси [4, с. 61]:

- 1) державного та місцевих бюджетів;
- 2) позабюджетних фондів;
- 3) бізнес-структур;

- 4) міжнародних інститутів (фондів);
- 5) населення (благодійні пожертвування).

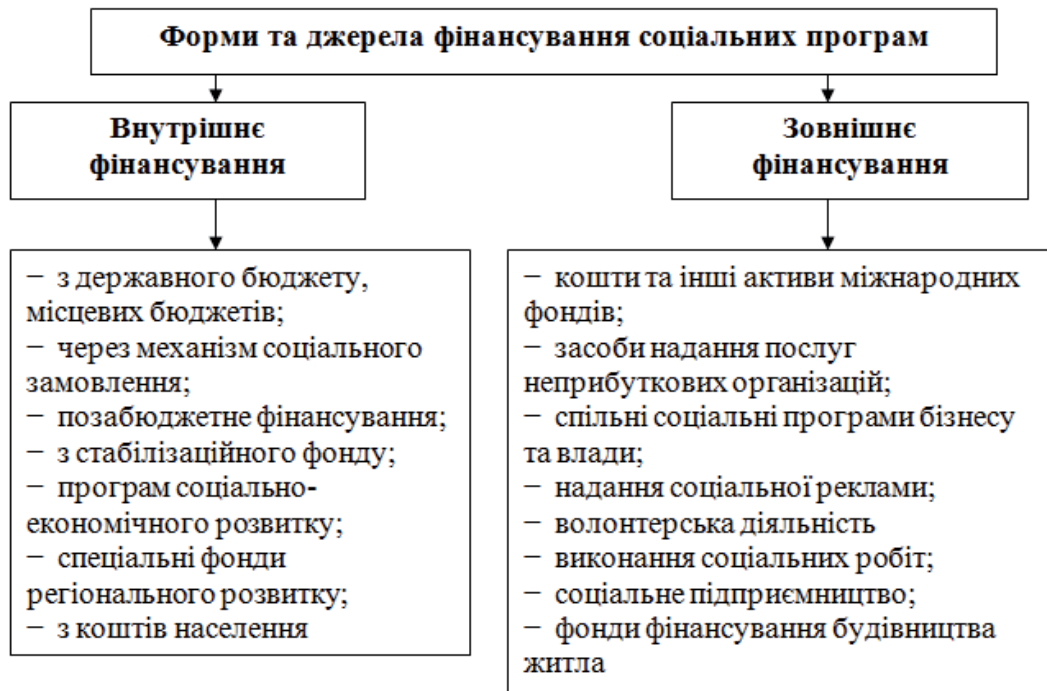

Рис. 1. Форми та джерела фінансування соціальних програм

Джерело: [4]

Проте можна виокремити і використати такі типи соціальних проектів за особливістю фінансування:

- бюджетні проекти. Здійснюються в рамках державної соціальної політики та вирішення місцевих завдань. Такі проекти фінансуються з відповідних бюджетів у вигляді асигнувань для здійснення планової діяльності державного або муніципального установи, а також субсидій територіальним органом влади і місцевого самоврядування та недержавними організаціями;

- спонсорські, грантові проекти. Часто спонсори зацікавлені в тому, щоб приєднатися до реалізації суспільно важливих ініціатив. Навіть якщо компанія не зможе надати грошей, цілком ймовірно зможе допомогти безкоштовними матеріалами, порадами фахівців або інформаційною підтримкою;

- благодійні проекти. Фінансування таких проектів має форму меценатства, коли особа, що забезпечує проект засобами, не ставить перед проектом, ні перед собою комерційних завдань і саме по можливості бере участь у реалізації проекту не тільки виділенням фінансів. Активне користування соцмережами, звернення до онлайн-спільноти з проханням про допомогу і, цілком ймовірно, знайдуться не

тільки односторонні, але і меценати, або люди, готові допомогти іншим власними ресурсами;

- суспільні проекти. Можливість запустити краудфінансову кампанію. Потужний майданчик по збору коштів в Україні – платформа BigggIdea, яка допомагає різноманітним культурним і соціальним ініціативам розповісти про себе світу і зібрати кошти необхідні для реалізації своїх проектів.

Однак, такі види джерел фінансування соціальних програм потребують вдосконалення, оскільки мають декілька вагомих недоліків, а саме:

1) слабка мотивованість комерційних та громадських організацій, а особливо громадян;

2) низький рівень їх схильності до ініціювання заходів реалізації громадських програм.

Тому першочерговим завданням державних органів щодо реалізації соціальних програм є стимулювання інноваційних форм їх фінансування, заснованих на співпраці держави та бізнесу. Серед основних шляхів подолання проблеми пошуку та залучення нових джерел фінансування соціальних програм є:

1. З боку держави – це активніша участь у стимулюванні та підтримці діяльності неприбуткових організацій.

2. Створення державою умов співпраці «державо-бізнес»:

– спрощення умов створення неприбуткових організацій;

– перехід на суто конкурсну основу щодо фінансування громадських організацій.

3. Залучення громадян до ініціювання заходів реалізації соціальних програм.

Список використаних джерел:

1. Митяй О. В. Проектний аналіз : навч. посіб. / О. В. Митяй. – К. : Знання, 2011. – 311 с.

2. Курбатов В. И., Курбатова О. В. Социальное проектирование. – Учебное пособие. – Ростов н/Д.: Фенікс, 2001. – 416 с.

3. Безпалько О. В. Соціальне проектування: навч. посіб. / О. В. Безпалько. – К., 2010. – 128 с.

4. Пономаренко О. В. Механізм державного управління соціальними проектами та програмами: теорія і методологія [Текст]: монографія / О. В. Пономаренко. – Донецьк: Технопарк, 2010. – 342 с.